

Чернігівський обласний історичний музей ім.В.В.Тарновського

Ситий І.М.

Реєстр рукописних книг

Чернігів
2004

Колекція нараховує 315 примірників з хронологічними рамками

1511-1964 рр. Сформувалася протягом другої половини XIX-XX ст.: 79 прим. надійшло у складі колекції В.В.Тарновського, 45 – зі збірки Чернігівського єпархіального сховища старожитностей, 19 – Чернігівської губернської архівної комісії, по 11 – з Сосницького і Прилуцького краєзнавчих музеїв у 50-х рр.

XX ст., решта – з церков, монастирів, бібліотеки духовної семінарії, виставки XIV Археологічного з'їзду, від приватних осіб.

Рукописні книги входять до таких груп зберігання:

Ал - архівно-літературна,

Ак – архівна книга,

Ад – архівно-документальна,

Вп – допоміжні (“вспомогательные”) письмові.

В 1998 р. складений їх реєстр.

Збірка нараховує 10 книг XVI ст. Всі вони релігійні. Найбільш ранньою є Апостол з вкладними записами 1511 р. XVII ст. представлено 46 прим., XVIII – 140, XIX - 106, XX – 13.

Серед 63 релігійних і богослужбових книг – 12 Євангелій, 14 – Ірмологіонів, Біблія, Служебники, Мінеї, Псалтирі, Апокаліпсис з малюнками XVII ст. Представлені віршоване Євангеліє від Луки (1826), два рукописи П.Морачевського – переклади Євангелія на українську мову, фрагменти перекладів Біблії П.Куліша та І.Нечуя-Левицького. В окрему групу можна виділити синодики – 15 од. і метричні книги – 7 од. Найдавнішим з них є Синодик Сосницької Воскресенської церкви (1664-1821), а найбільш відомим Синодик Любецького Антоніївського монастиря (1663-1901, фактично 1712-1901), започаткований і оформлений вірогідно відомим культурним і церковним діячем І.Щирським. Любецький синодик містить цікаві матеріали з історії Чернігово-Сіверської землі XIII-XIV ст., а найголовніше – список чернігівських князів із зазначенням їхніх світських та християнських імен і по-батькові, що дозволяє відтворити їхній родовід.

Важливими історичними джерелами є літописи, географічні і статистичні описи, історичні і юридичні збірники, збірники указів, розпоряджень представників світської і духовної влади, документів місцевих органів

самоврядування, родинних архівів тощо. Ця група нараховує 139 од. збереження. З-поміж них Розповідь про Переяславську Раду (згорток 1654 р.), літописи Самовидця і Грабянки (60-ті рр. XVIII ст.), Скорочений географічний опис Київської губернії (1787), альбом малюнків з анотаціями “Некоторые древности, собранные в уездах Черкасском и Чигиринском Киевской губернии” та медико-географічні описи Київського і Сквирського округів Де ля Фліза, 6 списків Литовського статуту (XVII-XVIII ст.), Права, за якими судиться малоросійський народ (XVIII ст.), 19 цехових книг (XVII-XX ст.), “мьские” книги Полтави і Почепа (XVII- 1 пол.XVIII ст.), Актова книга Острозького магістратського суду (XVII ст.), Журнали Ніжинського повітового суду і Ніжинської нижньої розправи, відомості про маєтки І.Мазепи (1726) та Д.Апостола 1734 р. (XIX ст.), книги Забіл, Полетик, Шихуцьких, де крім майнових документів вміщені виписки з хронік, друкованих книжок, записи мемуарного характеру, календарі (XVIII ст.).

Підручники і навчальні посібники (світські) – 14 од. – представлені Риториками, в т.ч. і латиною, Арифметикою (1752 р.), Азбукою словеноросійською (дев'ятиметровий згорток 1755 р.), Коротким поняттям про фізику для... Великого князя Павла Петровича (XVIII ст.), “Лекциями к геодезии, практике или землемерию” Г.Попова.

В колекції 18 богословських та філософських трактатів, в т.ч. твори Дмитрія Ростовського, Іоанна Дамаскіна, Повчання Ліствичника (XVII-XVIII ст.), Вольтера (1826).

Медицина репрезентована лікарськими посібниками XVIII-XIX ст., в т.ч. з присвятою П.Прокоповичу, та двома книгами – прибутково-видатковою і запасів – Глухівської аптеки (1743-1749).

Красне письменство, історична і мемуарна література представлені автографами П.Куліша – “Орися”, “Чорна рада”, “Этнографические записки о Южной Руси” т.1; М.Костомарова – збірник віршів, “Мазепа”, “Мазепинцы”, “Архив иностарных дел Мазепы 1698-1710”; Ф.Галузенка “Чумаки або Украина з 1768 року”; Д.Мордовця, К.Рилєєва, С.Руданського, В.Коховського “Опыт изучения войн Богдана Хмельницкого”, К.Спаської, Г.Артозєєва, списком “Снеїди” 1801 р., нарисами чернігівських краєзнавців і т.д.

Серед авторів та переписувачів книг у XVI-XVIII ст. найчастіше зустрічаються прізвища служителів церкви. Це, зокрема, ієромонахи Серафїон Захарієвич Б. з Полтавського монастиря, Рафаїл Казакович з Ростова, Варлаам

Вишневецький та Герман Логвиновський з Новгород-Сіверського монастиря, Костянтин Усиєвич з Каташинського, архімандрит, професор Києво-Могилянської Академії Пахомій Добриня, ієродиякон Чернігівського Єлецького монастиря Геронтій Струковський, священники Стефан з с.Козари, Петро Донцов з с.Печеники тощо. Проте книги переписували і представники інших верств населення, в т. числі і жінки. Так, артилерійський гантлангер з Таллінна Іван Худинський переписав Арифметику, а мешканка х.Церковище біля Ямполья Пелагея Клименкова – Ірмологій. У XIX ст. різко зростає доля цивільної і військової інтелігенції, яка творила рукописну книгу.

Географічно переважна більшість рукописних книг збірки ЧОІМ відноситься до Лівобережної України та Києва. Вони були створені на Чернігівщині, Харківщині, Полтавщині в таких містах і селах, як Любеч, Сосниця, Чернігів, Кролевець, Охтирка, Короп, Новгород-Сіверський, Глухів, Батурин, Ямпіль, Язловка, Красилівка, Блестова, Стольне, Мале Устя, Козари, Смолин, Кудрівка, Баба. Незначна частина надійшла з Правобережної України, Прибалтики, Молдови, Росії – головним чином території колишнього Стародубського полку, а також Ростовщини та Москви.

Серед місць побутування такі монастирі, як Розритівський, Батуринський, Каташинський, Новгород-Сіверський, Густинський, Любецький, Максаківський, Рихлівський, Чернігівський Єлецький, Києво-Печерська лавра, Свято-Троїцька Никодимова старообрядницька обитель.

Художнє оздоблення рукописних книг здебільшого досить бідне. Книги XVI ст., як правило, прикрашені заставками у вигляді циркульної плетінки та кіноварними ломбардами. Для книг XVII-XVIII ст. більш характерним є рослинний орнамент, часто-густо – це копія з друкованих книг як вітчизняного, так і західноєвропейського походження.(Синодик Крупицько-Батуринського Миколаївського монастиря, започаткований у 1687 р. Дмитрієм Ростовським).

Характерним є також використання в'язі, кіноварних ініціалів-ломбардів або більш досконалих – багатобарвних ініціалів на тлі рослин, архітектурних споруд, звірів. Художнє оформлення титула як правило складається з двох колон, замкнутих угорі аркою, які прикрашені рослинним орнаментом (книги Воронізького ткацького, Глухівського різницького цехів). Частіше малюнки робились темно або світло-брунатним чорнилом, інколи для художнього оформлення рукописних книг використовувались вирізані з стародруків заставки, ілюстрації тощо,

часом розфарбовані (“Чин бываемый на одеяние рясы и камилавки ...” , Ірмолой (Ал-1631). Книги ХІХ ст. відрізняються зовсім бідним художнім оформленням. Відчувається чисто утилітарний підхід на відміну від попередніх століть, коли книга задовольняла не тільки духовні, але й і естетичні смаки людини. В цей час з’являється народний малюнок, який часто має характер лубка. В першу чергу це стосується книг, створених у глибинці сільськими дячками, священниками, парафіянами (Батуринський синодик).

Цікавий матеріал для історії українського інтролігаторства дають палітурки рукописних книг. Деякі із них вміщені у архаїчну оправу, відомою в спеціальній літературі, як оправа “з губочками”(див. № 4).

Книги написані в основному на іноземному папері, переважно західноєвропейського походження, який з середини ХVІІІ ст. заміщується папером російського виробництва внаслідок знищення української автономії російським царатом.

Колекція рукописних книг музею є цінним джерелом для істориків, літературознавців, релігієзнавців, етнологів, спеціалістів з палеографії, генеалогії, сфрагістики, метрології тощо.

Окремі пам’ятки або їх фрагменти були оприлюднені:

Де ля Фліз. Альбоми.-Т.1.-К.,1996.-С.21-22, 217-245.

Запаско Я.П. Пам’ятки книжкового мистецтва: Українська рукописна книга.-Львів:Світ, 1995.-С.108-109.

Коваленко О.Б. Маловідомий список “Літопису Самовидця”//Укр.іст.журнал.-1979.-№ 12.-С.124-129.

Коваленко О.Б. Рукописні збірники історичного змісту ХVІІІ ст. із зібрання Чернігівського історичного музею //Третя республіканська наукова конференція з історичного краєзнавства. Тези доповідей.-К., 1984.-С.227-228.

Коваленко О.Б. Список літопису Г.Грабянки із зібрання Чернігівського історичного музею //Чернігівська старовина: Зб.наук.праць, присвячений 1300-річчю Чернігова /Чернігів.держ.пед.інститут ім.Т.Г.Шевченка та ін.; Редколегія: П.П.Толочко (голова редколегії) та ін. – Чернігів: Сіверянська думка, 1992.-С.96-100.

Коваленко О.Б., Ситий І.М. З історії української рукописної книги та історичної думки ХVІІ ст. //Сіверянський літопис (Чернігів).-1998.-№ 2.-С.96-99.

Любецький синодик //Чернігівщина. Енциклопедичний довідник.-К.:УРЕ, 1990.-С.417-418.

Нотні ірмолої Чернігівщини. Там само.-С.564.

Синодик Любецького Антонієвого монастиря.-Чернігов: Тип.губ.земства, 1902.

Ситий І.М. Батурин у першій чверті XVIII ст. //Сіверянський літопис.-1995.-№ 1.-С.65-74 (Мазепина книга).

Ситий І.М. Ким і коли було започатковано Любецький синодик, або останній твір Івана Щирського // ”Любецький з’їзд князів 1097 року в історичній долі Київської Русі”: Матеріали Міжнародної конференції, присвяченої 900-літтю з’їзду князів Київської Русі у Любечі.-Чернігів: Сіверянська думка, 1997.- С.191-197.

Ситий І.М. Любеч та його округа в 1726 р. //Сіверянський літопис.-1995.-№ 4.-С.39-54.(Мазепина книга).

Ситий І.М. Новгород-Сіверський цех калачників (1711-1900 рр.)//Сіверянський літопис-1996.-№ 1-6.

Ситий І.М. Синодик Крупицько-Батуринського монастиря //Сіверянський літопис.-1997.-№ 4. –С.40-64.

Сытый И.М. Синодик Михайловской Церкви с.Котов //1000 років Чернігівської єпархії: Тези доповідей церковно-історичної конференції.-Чернігів, 1992.-С.92-94.

Ситий І.М. Українські графіки та іконописці //Родовід (Київ).-1994.-№ 9.- С.44-50.

Ситий І.М. Книги Забіл (1671-1745) // Сіверянський літопис.-1999.-№ 1. –С.116-120.

Ситий І.М. Генеалогічні та історичні нотатки бунчукового товариша І.І.Забіли // Сіверянський літопис.-1999.-№ 4. – С.166-169.

Ситий І.М. Батурин доби Івана Мазепи // Сіверянський літопис.-2000.-№ 3. –С.36-46.

Ситий І.М. Кролевецькі кравці та ккушніри // Сіверянський літопис.-2002.-№ 4. –С.29-33.

Ситий І.М. Книги Забіл (1671-1745) // Дніпропетровський історико-археографічний збірник. Вип. 2. – Дніпропетровськ, 2001. – С. 521-543.

Ситий І.М. Мазепина книга // Скарбниця української культури. Збірник наукових праць. – Вип. 3. – Чернігів, 2002. – С. 100-107.

З метою запровадження цієї багатой збірки до наукового обігу складено реєстр. Пам’ятки описані за наступною схемою: порядковий номер, назва – для богослужбових книг уніфіковані згідно з бібліографічними правилами, в лапках – оригінальні; дата; розмір в долях аркуша і см; аркушевий склад; джерело і час надходження до мізейних

установ Чернігова згідно записів, інвентарів, бірок та дарчих записів, які дозволяють встановити місця побутування книг до їх музеєфікації, імена авторів або переписувачів; зазначені особливості художнього оформлення та змісту.

І.М.Ситий

XVI ст.

№№ п/п	інв. №	назва	дата	розмір в долях аркуша і см	аркушевий склад	джерело і час надходження до музейної установи	примітки
1	Ал 398	Апостол	до 1511 р.(?)	2 ⁰ , 33 x 21 см	344 арк	Новгород-Сіверський Спасо-Преображенський монастир, 1924 р.	Є вкладні записи [1511], 1634 рр., оправа ренесансна
2	Ал 473	Євангеліє	до 1546 р.	2 ⁰ , 30 x 22 см	269 арк	Чернігівське єпархіальне древлесховище (ЧЄД)	належало церкві Архистратига Михайла с.Манки, 1644 р., оправа візантійська
3	Вп 1474/15	Апостол	сер.XVI ст.	2 ⁰ , 30 x 20 см	186 арк	-	-
4	Ал 393	Мінея (?) (служби святим на кожний день січня “міца тогож В. препразденство просвещения гѣ нашего ІС ХА стго мѣнна Селевестра папы римскаго”)	2 пол. XVIст.	2 ⁰ , 33 x 21 см	211 арк.	20-і рр. XX ст.(?)	можливо належала Троїцькій церкві м.Любеч, оправа візантійська з “губочками”
5	Ал 317	Євангеліє	до 1570 р.	2 ⁰ , 31 x 20 см	218 арк	музей культів (?), 20-ті рр. XX ст.(?)	-
6	Ал 417	Євангеліє	1586 р.	2 ⁰ , 31 x 19 см	364 арк.	ЧЄД (?)	написане в церкві св.арх.Михайла і Гавриїла в м.Сучава

7	Ал 1520	Мінея (?) (служби святим на вересень-листопад)	кін.XVI ст.	2 ⁰ , 35 x 21 см	323 арк	Сосницький краєзнавчий музей (СКМ), 1958 р.	-
8	Ал 399	Євангеліє	кін. XVI ст.(?)	2 ⁰ , 31 x 20 см	232 арк.	Кат. 1908 р. № 17	належала церкві арх.Михайла м.Ширмин ,1619, Михайлівській церкві с.Красилівки Остерського повіту, 1900
9	Вп 1474/17	“Устав церковний служб иже в Иерусалиме святых Лавры преподобнаго и богоноснаго отца нашего Савы имеа всю служба и устав церковный”	XVI ст. (філігрань 1551-1554 рр.)	2 ⁰ , 31 x 20,5 см	255 арк	Музей культур, до 1925 р.	належало церкві арх.Михайла с.Рагузна
10	Ак 935	Апостол	XVI ст.	2 ⁰ , 31,5 x 20 см	110 арк.	ЧСД (?)	-
XVII століття							
11	Ал 982	Євангеліє	поч.XVII ст.	2 ⁰ , 33 x 20 см	265 арк	музей культур	належало Святотроїцькому дівочому монастирю. В якості форзаців використані аркуші “Мінея праздничная (Соборник)”. Венеція, 19.01.1538
12	Ал 225	Євангеліє	поч.XVII ст. (можливо кінець XVIст.)	2 ⁰ , 32,5 x 21 см	352 арк.	ЧСД, 1909 р.	належало Розритівському дівочому Святотроїцькому Покровському монастирю Мглинського повіту.

							Подарована кн.О.В.Голіци-ною. Є вкладні записи 1632, 1650, 1683 рр.
13	Ак 871	“Соборник на все праздникі урочистые и господские на все роки”	поч. XVII ст.	2 ⁰ , 29 x 17 см	688 арк	Придбано у Трофименка О.М., Чернігів, 1989 р.	належало Батуринському монастирю
14	Вп 1474/16	“В субботу на велицей вечерни начало творим всей вечерней службе якоже оуказано в А гласе таж на ги возвах с̣трых воскресны глас В творение Иоанна Дамаскина и поем стихов ...” тощо	поч. XVII ст. (філігрань 1556-1592 рр.)	2 ⁰ , 30 x 20 см	356 арк	20-ті рр. XX ст.(?)	-
15	Ак 943	“Сказание...зачалом како чтутся евангелія воскресіє на утрєнях и литургиях в недели от Пасхи до недели Всех Святых и от всех святых”	поч.XVII ст.	2 ⁰ , 31 x 19 см	11 арк	20-ті рр. XX ст.(?)	-
16	Ал 1633	“Устав” (служби на всі місяці перед Пасхой, на пасхальний тиждень)	до 1628 р.	2 ⁰ , 30 x 19 см	207 арк	СКМ, 1958 р.	належало Іллінській церкві м.Язловка
17	Ал 4	“Церемонія о брачном супружестве... царя... Алексея Михайловича”	1647 р.	4 ⁰ , 20 x 16 см	21 арк	“Музей українских древностей В.Гарновско-го” (М.Т.), № 1040Р	-
18	Ал 501/1/8	Розповідь про Переяславську Раду (згорток)	1654 р.	1 м 25 см	-	М.Т., № 29 р	-
19	Ал 619	Книга цеху кравецького і кушнірського ремесла м.Кролевця	1660-1765 рр.	4 ⁰ , 20 x 16 см	40 арк.	Чернігівська архівна комісія (ЧАК), 1902 р. Кат. 1908, № 142	Надійшла з м.Кролевець від В.А.Терещенко, голови міського

							королевецького. Передана Королевецьким повітовим справником у 1902 р. ЧГВ-1902.-№ 2977-25.09.
20	Ал 461	Книга актова Острозького магістратського суду	1662-1698 рр.	2 ⁰ , 31 x 20 см	270 арк	М.Т., № 48 Р	-
21	Ал 942	“Книги меские Полтавские”	1664-1671рр.	2 ⁰ , 30 x 20 см	231 арк	М.Т., № 54 Р	-
22	Ал 1503	Синодик Вознесенської церкви м.Сосниці	1664-1821рр.	4 ⁰ , 20 x 16 см	44 арк	СКМ, 1958 р.	
23	Ал 375	Триодь цвітна	1671 р.	2 ⁰ , 30 x 18 см	206 арк	ЧСД(?)	належала церкві Різдва Богородиці с.Божок Королевецького повіту, початок ХХ ст.
24	Ал 395	Книга Забіл (офіційні документи, приватне листування тощо)	1671-1728рр.	2 ⁰ , 33 x 21 см	85 арк	М.Т., № 93 Р	із бібліотеки Ол. Лазаревського
25	Ал 443	“Книга меская Полтавская”	1672-1685рр.	2 ⁰ , 30 x 20 см	149 арк	М.Т., № 47 Р	-
26	Ал 14	Книга Забіл (офіційні документи, приватне листування, портрети гетьманів, витяги з літописів тощо)	1679-1734рр.	2 ⁰ , 32 x 22 см	110 арк	М.Т., № 92 Р	із бібліотеки Ол. Лазаревського
27	Ал 498	“Домецкий Гавриил, архимандрит Симонова монастиря. О везваню до закону и о досконалости вшедших в него, обовязуючимся последовати Господу Иисусу Христу. Избрана из учений разніх учителей”	1683 р.	2 ⁰ , 31 x 20 см	144 арк	М.Т., № 3 Р	належало Густинському монастирю
28	Ал 359	Книга Забіл (офіційні документи, приватне листування, тощо)	1687-1736рр.	2 ⁰ , 30,5 x 19 см	70 арк	М.Т., № 94 Р	із бібліотеки Ол. Лазаревського

29	Ал 1221	Синодик Крупицько-Батуринського монастиря	1687-1883рр.	2 ⁰ , 30 x 20 см	124 арк	1937 р., Конотопський краєзнавчий музей	-
30	Ал 168	Євангеліє	до 1690 р.	2 ⁰ , 33 x 21 см	419 арк	ЧСД, 1909 р.	належало Святотроїцькій церкві м.Гринев Стародубського повіту, куди було подароване в 1814 р. кн.Іллею Андрійовичем Безбородьком
31	Ал 499	Ірмолой	до 1690 р.	4 ⁰ , 21 x 15 см	391 арк	М.Т., 4Р	-
32	Ал 503/4	Книга документів родини Шихуцьких	1690-1782рр.	2 ⁰ , 35 x 23 см	125 арк	Дар 1920 р.	-
33	Ал 330	Синодик Любецького Антонієвського монастиря (оригінал і факсиміле, 1902 р.)	1693-1901рр. (фактично з 1712 р.)	2 ⁰ , 31 x 21см	79+99 арк	1926 р., з Любеча	належав Воскресенській церкві м.Любеча.Кат.1908 р.№ 73
34	Ал 164	Ірмолой	1699 р.	2 ⁰ , 28 x 19 см	644 стор	ЧСД(?), 1909 р.	належало Спасо- преображенській церкві м.Стольне Сосницького повіту
35	Ал 467	“Акафисты, канон о распятии, параклис Пресвятой Богородице, служба повседневная, молитвы на сон грядущий, молитвы утрени, последование к причащению”	2 пол.XVII ст.	2 ⁰ , 31 x 20 см	152 арк	-	належало Максаківському монастирю
36	Ак 942	“Службы на декабрь. Последование часов, службы на Рождество Христово, последование в 6 день Января”	кін.XVII ст.	2 ⁰ , 30 x 19 см	56 арк	20-і рр.XX ст.(?)	-

37	Ак 930	“Книга святого Ивана Дамаскина философская о осмих частех...Небеса. Книга глаголемая Грамматика Меншая. Предисловие. О буквице, рекше о Азбуце, толкование Псалтири по віршам”	кін.XVII ст.	4 ⁰ , 19,6 x 15 см	431 арк	ЧСД, кат. 1908, № 92	Михайлівська церква с.Обложки
38	Вп 1474/25	“Чин бываемый на одеяние рясы и комилавхи. Последование Малого образа. Последование Великаго агѣлскаго образа. Последование провода иноческаго”	кін.XVII ст.	4 ⁰ , 19 x 16 см	54 арк	20-і рр. XX ст.(?)	Прикрашена відбитками заставки “Св.пр.Ілля” та ілюстрації “Покров”, які використовувались друкарнями Новгород-Сіверського та Чернігова в 70-90-х рр. XVII ст.
39	Вп 1474/20	“Знаменитая начертания о вере и первоначалии Римском и проч.”	кін. XVII ст.	4 ⁰ , 19 x 16 см	91 арк.	Г.С.Кир’яков, Шелухін 20-і рр. XX ст.	-
40	Ал 465	Мінея, червень-серпень (служби святим)	кін.XVII ст.	2 ⁰ , 32 x 21 см	51 арк	-	-
41	Ал 1519	Ірмолой	кін.XVII ст.	4 ⁰ , 20 x 15 см	393 арк	СКМ, 1958 р.	1771 р. подарована послушнику і канонархісту Святомиколаївськог о Пустинно-Рихлівського монастиря Шиловському . Церкві Вл.муч.Параскеви с.Мале Устя
42	Ал 332	Апокаліпсис з малюнками	XVII ст.	2 ⁰ , 31,5 x 20 см	105 арк	М.Т., № 8 Р	-

43	Ал 1518	Ірмолой	XVII ст.	4 ⁰ , 19 x 16 см	325 арк	СКМ, 1958 р.	належав ієрею Ів.Борковському
44	Ал 392	Ірмолой	XVII ст.	2 ⁰ , 33 x 20 см	261 арк	Новгород-Сіверський Спасо-Преображенський монастир, 1924 р.	-
45	Вп 1474/41-44	Ірмолой	XVII ст.	2 ⁰ , 30 x 19 см	41 арк	ЧЄД, кат.1908 р., № 61	належав священику с.Грязевець Трубчевського округу Петру Ів.Бурковському. Була придбана ним в українським повітовім місті. Заставки і кінцівки цієї книги були використані для художнього оздоблення кн."Картины церковной жизниЧерниговской епархии из IX вековой ея истории ". На початку XX ст. налічувала 477 арк
46	Вп 1474/26	“Проскомидия литургиям. Литургия святого Иоанна Златоустого, Василия Великаго...О заклании св.Агнца, литургия преждесвященная, Последование бываемое на велицей вечерни, литургии	XVII ст. (початок – перша чверть XVII ст.)	4 ⁰ , 18 x 15 см	155 арк	20-і рр. XX ст.	-

		св.Григория Двоеслова”					
47	Вп1474/19	Мінея, березень-червень	XVII ст.	2 ⁰ , 32 x 19 см	300 арк	ЧСД	-
48	Вп 1474/18	Мінея, листопад-лютий	XVII ст.	2 ⁰ , 31 x 20,5 см	377 арк	ЧСД	Належало Новгород-Сіверському Спасо-Преображенському монастирю
49	Ал 403	Литовський статут	XVII ст.	2 ⁰ , 30 x 20 см	296 арк	надійшов 15.01.1912 р.	належав В.Казановичу. За художнім оформленням подібний до Литовського Статута, переписаного П.Зарушкевичем у 1683 р. в Луцьку (національний музей, інв. РД 618 м.Київ)
50	Ал 345	Тріодь пісна	XVII ст.	2 ⁰ , 30 x 20 см	256 арк	ЧСД	належала Новгород-Сіверському Спасо-Преображенському монастирю
51	Вп 1474/23	“Graciai de natura et corpore naturali” (невідоме (механічне) в природі і фізичні властивості тіла)	XVII-поч.XVIII ст.	4 ⁰ , 21 x 17 см	80 арк	-	-
52	Вп 1474/21	“Rozmowy Artaxesa y Ewandra w ktorych polityczne, moralne y naturalne uwagi zawarte wedle podanych okazij tak iako mowione wlasnie byly. Prawdziwie wyrazone sa spisane. S.L.”	XVII-поч.XVIII ст.	4 ⁰ , 19 x 16 см	209 арк	20-і pp. XX ст.(?)	-
53	Вп 1474/24	Риторика (лат.мовою)	XVII-поч.XVIII ст.	4 ⁰ , 19 x 16 см	133 арк	20-і pp. XX ст.(?)	-

54	Вп 1474/22	Риторика (лат.мовою)	XVII-поч.XVIII ст.	4 ⁰ , 19 x 16 см	200 арк	20-і рр.XX ст.(?)	-
55	Ал 941	Псалтир (рум.мовою, кирилицею)	XVII-поч.XVIII ст.	2 ⁰ , 32 x 10 см	196 арк	М.Т., № 9Р	-
56	Ал 984	Іоанн, ігумен Синайської гори "Поучение от Лествици"	XVII-поч.XVIII ст.	2 ⁰ , 32 x 20 см	135 арк	20-і рр. XX ст.(?)	-
XVIII століття							
57	Ак 937	Синодик Михайлівської церкви с.Котів	1704-1739 рр.	2 ⁰ , 30 x 18 см	32 арк	Виставка XIV археологічного з'їзду 1908 р., № 84	-
58	Ал 510/13	Книга Козелецьких бондарського, ковальського цехів, плотницької управи	1706-1883рр.	2 ⁰ , 33 x 22 см	54 арк	ЧАК	-
59	Ал 366	Книга новгород-сіверського калачницького цеху	1711-1900рр.	2 ⁰ , 32 x 19 см	116 арк	ЧАК. Надійшла у 1902 р. від Н-Сіверського голови Жадкевича В.А.ЧГВ.-1902.- № 2992.-11.10., кат. 1908 р. № 141	-
60	Ал 329	Ісайя Копинський "Алфавит (лествица) духовний"	1715 р.	2 ⁰ , 32 x 20 см	80 арк	ЧСД(?)	Переписана з Київського видання ієромонахом Рафілом Петровичем Казановичем в м.Ростов; церква Різдва Богородиці с.Блистова Сосницького повіту, 1909 р.
61	Ал 441	Книга Глухівського різницького	1716-1900рр.	2 ⁰ , 30 x 19 см	168 арк	ЧАК, кат 1908 р.	

		цеху				№ 143	
62	Ал 364	Іоанн, ігумен Синайської гори. “Поучение о лествице”	1720 р.	2 ⁰ , 31 x 20 см	140 арк	ЧСД	переписана ієромонахом Новгород-Сіверського Спасо-Преображенського монастиря Варлаамом Вишневським
63	Вп 1474/31	“Духовный регламент”	1722 р.	2 ⁰ , 30 x 20,5 см	18 арк	-	належала церкві Різдва Богородиці с.Кулаги
64	Ал 1182	Книга копій указів російських царів та київських архієпископів	1722-1735рр.	2 ⁰ , 34 x 22 см	529 арк	Прилуцький краєзнавчий музей (ПКМ), 1952 р.	-
65	Ак 936	Книга метрична Покровської церкви с.Редьківка	1722-1763рр.	2 ⁰ , 30 x 19 см	113 арк	ЧСД (?) Кат 1908 р., № 124	-
66	Ал 446	Книга Коропського кравецького цеху	1724-1888рр.	2 ⁰ , 33 x 20 см	73 арк.	ЧАК, 1902 р. надійшла зі скасованої Коропської ремісничої управи. Кат.1908 р. № 150	-
67	Ал 1522	Синодик Троїцької церкви с.Хлоп'яники	1724-1830рр.	4 ⁰ , 19 x 16 см	13 арк	СКМ, 1958	-
68	Ал 639	“Слово похвалное императору Петру Первому читанное 14 ноября 1725 году в публичном собрании в Париже в академии королевской науки”	1725 р.(?)	2 ⁰ , 32 x 20 см	13 арк	1920 р.(?)	-
69	Ал 11	“О зачатии и рождении...Петра Первого...О...кончине...царя	після 1725 р.	2 ⁰ , 37 x 23 см	200 арк	20-і рр. XX ст.(?)	-

		Алексея Михайловича. Царствование...царей...Иоанна Алексеевича, Петра Алексеевича... Журнал. Описание лет и...побед...Петра Великого...Житие Петра Великого (в 3-х кн,переклад з італійської мови з доповненнями)					
70	Ал 360	Катехізіс Феодора Студити	1 чв.XVIII ст.	2 ⁰ , 32 x 22 см	130 арк	ЧСД(?)	Належав Новгород- Сіверському Спасо- Преображен ському монастирю
71	Ал 501/18	Книга про маєтності гетьмана Івана Мазепи ("Мазепина книга")	1726 р.	2 ⁰ , 33 x 22 см	539 арк	М.Т., № 254 Р	-
72	Ал 424	Логвиновський Герман, монах "Врачевание от различных цветок и про"	1726 р.	4 ⁰ , 21 x 17 см	158 арк	ЧСД	належало Новгород- Сіверському Спасо- Преображенському монастирю
73	Ак 934	Синодик Троїцької церкви с.Шибиринівка Чернігівського повіту	1729-1845 рр.	4 ⁰ , 20 x 16 см	29 арк	Від священника Морачевського XX ст.(?)	-
74	Ал 333	Книга листів польських панів до хотинського паші	1731-1736рр.	2 ⁰ , 33 x 21 см	326 арк.	М.Т., № 572Р	-
75	Ал 371	Книга Глухівського калачницького цеху	1731-1901рр.	2 ⁰ , 33 x 21 см	132 арк	ЧАК, Кат.1908р. № 138, 147	
76	Ал 501/13	Книга копій указів київського митрополіта Рафаїла Заборовського	1732 р.	2 ⁰ , 32 x 20 см	28 арк	М.Т., № 283 Р	-
77	Ал 413	Книга копій розпоряджень київського митрополіта Рафаїла Заборовського і указів Св.Синоду	1732-1740рр.	2 ⁰ , 32 x 19 см	458 арк	М.Т., № 284Р	Належала архімандриту Києво- Печерської Лаври Барвинському
78	Ал 980	Ірмолой	1733 р.	2 ⁰ , 33,5 x 21 см	224 арк	Музей культур,	Побутував в

						1923 р.	с.Вовчок Остерського повіту. Переписаний священником Микільської церкви с.Козари Стефаном
79	Ал 402	Книга копій царських указів, гетьманських універсалів, “процеса краткого приказного” тощо	1734-1787рр.	2 ⁰ , 32 x 20 см	58 арк	М.Т., № 304 Р	Належала Семену Богдановичу.Є копії указів 1723, 1721, 1732, 1722, 1728рр.
80	Ал 840	Книга копій купчих записів, “уступних писем” Нехворощанського сотенного суду	1735-1760рр.	2 ⁰ , 34 x 22 см	46 арк	М.Т., № 312 Р	-
81	Ал 1183	Книга копій указів російських царів і київського митрополіта Рафаїла Заборовського	1736-1755рр.	2 ⁰ , 35 x 23 см	655 арк	ПКМ, 1952 р.	-
82	Ал 338	Лікарський порадник(зельник, травник)	30-і рр. XVIII ст.	4 ⁰ , 22 x 18 см	536 арк	музей культурів(?)	Копія книги Симона Сиреніуса, 1613 р. та інш.
83	Вп 1474/11	“Жезл правления”(?) (“Обличение Никитино, Лазарево” тощо) частини I і II	30-40-і рр. XVIII ст.	2 ⁰ , 32,5 x 20 см	114 арк	20-і рр. XX ст.	-
84	Ал 368	Книга “меская” м.Почепа	1741-1747рр.	2 ⁰ , 35 x 21 см	283 арк	М.Т., № 322Р	-
85	Вп 1474/28	Синодик Преображенської церкви м.Коропа	1741-1780рр.	2 ⁰ , 35 x 21,5 см	15 арк	ЧСД експонувало-ся на XIV археологічному з’їзді 1908 р. Кат., № 75	-
86	Ак 933	“Чин како приимати от расколников и отступников к православной вере приходящих” з копією указу імп.Єлизавети від 16.10.1742 р. єпископу	1742 р.	2 ⁰ , 33 x 20 см	9 арк	ЧСД	З села Кулаги Суразького повіту. Є копією видання 11.9.1742 р., Москва

		чернігівському і новгород-сіверському Амбросію про посилку цієї книги					
87	Ал 336	Книга воронізького ткацького цеху	1742-1854 pp.	2 ⁰ , 32 x 20 см	35 арк	ЧАК, 1898 р. Кат.1908, № 145	-
88	Ак 928	“Libri octo de facilius as felicius comparanda eloquentia ad hieromonacho Sylvestro Dobryna in iradendum et explicandam nobilissimae Roxolanae juventati in alma Kijovo-Mohylo Zaborowsciana Accademia reassumpti anna domini 1743 Oktobris 3 die” (“Добрына Сильвестр. Восемь книг о легчайшем и счастливейшем приобретении красноречия...”)	1743 p.	4 ⁰ , 21 x 16 см	412 арк	М.Т., № 5P	-
89	Ал 405	“Права. по которым судится малороссийский народ”	1743 p.(?)	2 ⁰ , 32 x 21 см	472 арк	ЧАК, 1896 Постельникова Ольга Андріянівна, поміщиця Глухівського повіту	Один з переписувачів Григорій Федоровський
90	Ал 510/2	Книга прибутково-видаткова глухівської аптеки (лат. і нім., староукр, старопольськ. мовами), копії рецептів, загальні рекомендації щодо прийому лік	1743-1749pp.	2 ⁰ , 32 x 20 см	157 арк	ЧАК	Надійшла з архіву губернського правління через чиновника цього правління і завідуючого бібліотекою ЧАК О.А.Ковалевського у 1897/98 pp.
91	Ал 510/3	Книга запасів глухівської аптеки (лат. і нім.мовою)	1743-1748pp.	2 ⁰ , 32 x 20 см	186 арк	ЧАК	те саме

92	Ал 369	“Житие Петра Великого. Из разных книг во Франции и Голландии собранное и на греческом диалекте в двух томах в Венеции 1733 года напечатанное”. Переклад Стефана Писарева, Спб, 1744 р.	після 1744 р.	2 ⁰ , 34 x 22 см	241 арк	ЧСД	-
93	Вп 1474/29	Книга мглинського цехового товариства (різники, калачники, музики, могильщики)	1744-1899 рр.	2 ⁰ , 33 x 20 см	70 арк.	20-і рр.ХХ ст.(?)	-
94	Ал 342	“Книга имеющихся всех письменных крепостей Свято-Николаевского Каташинского монастыря”	1748 р.	2 ⁰ , 34 x 21 см	52 арк.	2-й Радянський музей	Склав ієромонах Костянтин Усиевич
95	Ал 477	“Поучение Лествичника”	40-і рр. XVIII ст.	4 ⁰ , 22 x 18 см	241 арк.	ЧСД	Переписана ієродияконом Чернігівського Єлецького монастиря Геронтієм Струковським
96	Вп 1474/14	Ірмолой	1 пол. XVIII ст.	4 ⁰ , 17,5 x 15 см	269 арк.	-	-
97	Ал 339	Риторика	1 пол. XVIII ст.	4 ⁰ , 22 x 17 см	163 арк.	ЧСД	Копія віленського видання часів кн.К.К.Острозького. Належала уставнику Давиду з м.Ветка, Якову Беляєву, Свято-Троїцькій старообрядницькій Никодимовій обителі, Максаківському монастирю. Є присвята сенатору

							І.О.Мусіну-Пушкіну
98	Ал 493	Книга копій документів Домницького монастиря та історія його виникнення	1750-1838 рр.	2 ⁰ , 33 x 20 см	70 арк.	ЧАК? 1898 р. від Гр.Гр.Пікуса, справника Чернігівського повіту?	1886 р. належала мешканцю Чернігова Є.Ф.Дорошевському
99	Ал 1521	Календар	після 1750 р.	4 ⁰ , 21 x 17 см	40 арк.	СКМ, 1958 р.	Копія надрукованого в 1750 р. в Пруссії. Належав г.Фіялковському
100	Ал 449	Арифметика (в 2-х книгах)	1752 р.	4 ⁰ , 20 x 16 см	376 арк.	ЧСД	Переписав І.Худинський “ревельской артилерии кононерской гантлангер”
101	Ал 445	“Сказание об Ахтырской иконе”	1753 р.	2 ⁰ , 34 x 21 см	40 арк.	ЧСД	Написана в Покровській церкві м.Охтирка
102	Ал 1505	“Путник Б.П.Шереметьева”	1754 р.	2 ⁰ , 34 x 21 см	55 арк.	СКМ, 1958 р.	-
103	Вп 1474/35, Ал 601	Відомість про річки Чернігівського полку	1754 р.	2 ⁰ , 35 x 22 см	34 арк.	Ол.Лазаревський (?)	-
104	Ал 232	“Азбука словенороссийская” (згорток)	1755 р.	9 м	-	М.Т., № 6 Р	-
105	Ал 677	“Артикул воинской с кратким толкованием. Книга о екзерциции о приуготовлении к маршу, о званиях и должности полковых чинов”	після 1756 р.	4 ⁰ , 20 x 16,5 см	140 арк.	ЧАК, 1906 р. від Броніслава Бялковського	Є копією видань 1756 р., Спб
106	Ал 479	“Слово в неделю Мытаря и Фарисея, блудного сына...”	50-і рр. XVIII ст.	4 ⁰ , 21 x 18 см	402 арк.	20-і рр. XX ст.(?)	-
107	Ал 412	Дм.Ростовський “Летопись келейная”	сер. XVIII ст.	2 ⁰ , 33 x 21 см	352 арк.	ЧСД (?), кат. 1908 р. № 97 (?)	Належала архімандриту

							Пахомію Добрині
108	Ал 967	Литовський статут	сер.XVIII ст.	2 ⁰ , 32 x 20 см	462 арк.	1903 р., О.Р.Бакуринська -Тризна	Переписав В.О.Целинський, належав підполковнику І.Лашкевичу
109	Ал 666	Вруцелет (посібник)	сер.XVIII ст.	4 ⁰ , 19,5 x 16 см	89 арк.	ЧСД	-
110	Ак 939	Полемічний твір (засуджується формальне ставлення до віри, дається тлумачення, чому православні хрестяться 3 перстами, засуджується запозичення з католицизму) . Уривок	сер.XVIII ст.	4 ⁰ , 20,8 x 17 см	6 арк.	20-і рр. XX ст.(?)	-
111	Ак 946	Риторика (лат. і церковнослав. мовами)	сер. XVIII ст.	4 ⁰ , 19 x 16 см	290 арк	20-і рр. XX ст.(?)	Належала Святогеоргіївській церкві с.Старе Село Мглинського повіту, викладачу чернігівської духовної семінарії М.Васютинсько-му
112	Ал 361	“Краткое изображение процессов или судебных тяжб”	1759 р.	4 ⁰ , 20 x 16 см	48 рукоп. арк.+ 36 друк.арк.= 84 арк.	ЧСД	Переписана М.П.Симонтовським . В кінці книги приплетені друковані в московській друкарні реляції з російсько-турецької війни 1734-1735 рр.
113	Ал 337	Синодик Миколаївської церкви м.Почеп	1759-1796рр.	2 ⁰ , 34 x 21 см	72 арк.	ЧСД, 1907 р. з Миколаївської церкви м.Почеп, кат. 1908 р. № 74	

114	Ал 8	Літопис Самовидця	50-60-і рр. XVIII ст.	2 ⁰ , 34 x 22 см	106 арк.	М.Т., № 2 Р	Переписав дяк Косма Дубнецький
115	Ал 471	Книга скарг, реєстрів, промеморій, рапортів, донесінь київській консисторії прилуцьких, ічнянських, яблунівських намістників, протопопів	50-60-і рр. XVIII ст.	2 ⁰ , 36 x 23 см	78 арк	20-і рр. XX ст.(?)	-
116	Ал 415	Генеральний регламент, “краткое изображение процессов судебных тяжёб”, копії царських указів, витяги з риторики, травника, "Цвет"и "Єксцерпт з прав малороссийских” Ф.Чуйкевича 1750 р., про знаки зодіаку, витяги з литовського статуту “о степенях родства”, з М.Стрийковського, копії універсалів К.Розумовського	2 пол.XVIII ст.	2 ⁰ , 36 x 22 см	291 арк.	ЧЄД, 1914 р. з Преображенсько ї церкви м.Глухів	Належало протопопу Я.Ленковському
117	Ал 400	Дм.Ростовський “Летопись келейная”	2 пол. XVIII ст.	2 ⁰ , 33 x 22 см	181 арк.	ЧЄД	-
118	Ал 1631	Ірмолой	2 пол.XVIII ст.	2 ⁰ , 32 x 20 см	186 арк	Остерський краєзнавчий музей (ОКМ), 1958 р.	Належав священнику Михайлу Димитрієвської церкви Ка...тшенской станіці на р.Сіверський Донець. Прикрашена пофарбованими мідеритами в аркуш
119	Ал 394	Литовський статут	2 пол.XVIII ст.	2 ⁰ , 33 x 20 см	361 арк.	1908 р. Ол.Долинський	-

120	Ал 504/90	Литовський статут (“Раздел 3. О волностях Великого Княжения Литовского. Роздел 4. О судиях и судах”).	2 пол. XVIII ст.	2 ⁰ , 36 x 22 см	87 арк	ЧАК, 1909 р. від кн.В.Д.Голіцина, а йому достався від Псіола	-
121	Ал 679	“Краткое понятие о физике для употребления Его Императорского Высочества Благовернаго Государя и Великаго Князя Павла Петровича в Санкт Петербурге 1760 года” (лат.мовою із перекладом на рос.мову)	60-90-і рр. XVIII ст.	8 ⁰ , 17 x 10 см	70 арк.	ЧСД	Додані вірші і байки
122	Ал 401	Литовський статут (3-я редакція) з додатками (копії указів Катерини II, уряду 1723-1776, розпоряджень К.Розумовського, 1751 р.)	1763 р.	2 ⁰ , 35 x 22 см	334 арк.	ЧАК	Належало А.Монтанському (1813 р.), А.Антихову (1829 р.)
123	Ал 370	“Списки с постановленных статей бывшим гетманом данные”	до 1765 р.	2 ⁰ , 34 x 22 см	106 арк.	ЧАК, 1903 р.	-
124	Ал 981	Ірмолой	1765 р.	2 ⁰ , 34 x 21 см	282 арк.	ЧСД	Переписаний Пелагеєю Клименковою на х.Церковище поблизу м.Ямпіль
125	Ал 341	Літопис Г.Грабянки	2 пол.60-х рр. XVIII ст.	2 ⁰ , 34 x 21 см	198 арк.	ЧАК, 1897 р. від Г.Милорадовича	-
126	Ал 444	“Введение в генеральную историю Гиллиара Кураса” (переклад з нім.мови С.Волчкова), “Разные сказания о прежде делающихся между царями и царицами расколствах”, “В.Рубан. Ода императрице”, сатири	1768 р.	2 ⁰ , 34 x 21 см	124 арк.	20-і рр.ХХ ст., від В.Шелухіна	Належало С.Воронець, побутувало на Лубенщині

		Кантемира, п'єса Г.Конецького “Воскресение мертвых”, “О святых церквах в Иерусалиме”, листи, пісні, епіграми, байки					
127	Вп 1474/10	“Отдточная опись... Жалованным ... коллегии Малороссийской президенту П.А.Румянцеву в полку Прилуцком деревень...”	1771 р.	2 ⁰ , 34 x 21 см	118 арк.	М.Т., № 834 Р	-
128	Ал 510/14	Книга Коропського ковальського цеху	1771-1901 рр.	2 ⁰ , 33 x 21 см	72 арк.	ЧАК, 1902 р. З скасованої Коропської ремісничої управи, Кат.1908.№ 140	
129	Ад 2280	“Книга исповедальных росписей Николаевской церкви” с.Колесники Прилуцької протопопії	1772 р.	2 ⁰ , 34,5 x 22 см	10 арк.	ПКМ (?)	-
130	Ал 425	Ірмолой	до 1775 р.	4 ⁰ , 21 x 18 см	301 арк.	ЧСД (?), 1909 р.3 Успенської церкви с.Високе Борзенського повіту	-
131	Ал 334	“Опись копий купчих крепостей и разных зделанных записей по экономии Парафиевской”	1778 р.	2 ⁰ , 35 x 22 см	291 арк.	М.Т., № 835 Р	-
132	Ал 502/50	“Опись земель и крестьян имения Г.Полетика в с.Коровинцы”	1779 р.(?)	2 ⁰ , 35 x 23 см	207 арк.	М.Т., № 756 Р	-
133	Ал 516/9	“Докладные реестры Нежинского уездного суда входящим...указам и повелениям”	1782 р.	2 ⁰ , 32 x 21 см	14 арк.	М.Т., № <u>560</u> 11 Р	
134	Ал 516/12	“Журнал уездного Нежинского	1782 р.	2 ⁰ , 32 x 21 см	53 арк.	М.Т., № <u>560</u>	-

		суда о присутствии сего суда членов в указные дни и какие и когда указные и челобитнические дела трактованны и что о оным учинено”				14 P	
135	Ал 517/5	“Журнал нижней Нежинской розправы для записывания определений”	1782 р.	2 ⁰ , 32 x 21 см	10 арк.	М.Т., № <u>559</u> P 5	-
136	Ал 517/6	-“-	1783 р.	-“-	50 арк.	М.Т., № <u>559</u> P 6	-
137	Ал 516/10	“Докладные реестры Нежинского уездного суда входящим... указом и повелениям”	1783 р.	2 ⁰ , 32 x 21 см	27 арк.	М.Т., № <u>560</u> P 12	-
138	Ал 516/2	“Книга протокольная исходящих бумаг уездного Нежинского суда”	1783 р.	-“-	27 арк.	М.Т., № <u>560</u> P 4	-
139	Ал 516/1	“Книга протокольная входящим письменным, указаним и челобитническим делам в уездный Нежинский суд”	1783 р.	-“-	44 арк.	М.Т., № <u>560</u> P 3	-
140	Ал 468	“Книга сбора пожертвований на постройку Преображенской церкви в г.Короп”	1783 р.	2 ⁰ , 34 x 22 см	10 арк.	ЧЭД(?) 1909 р., від благочинного 2 округу Кролевецько-го повіту І.Рахинського	-
141	Ал 516/3	“Книга протокольная исходящих бумаг уездного Нежинского суда”	1784 р.	2 ⁰ , 32 x 21 см	78 арк.	М.Т., № <u>560</u> P 5	-
142	Ал 516/8	“Книга протокольная входящим письменным делам уездного Нежинского суда”	1784 р.(?)	-“-	30 арк.	М.Т., № <u>560</u> P 10	-
143	Ал 420	Книга документів родини	1784-1799 рр.	2 ⁰ , 37 x 23 см	80 арк.	Дар 1920 р.	-

		Шихуцьких					
144	Ал 418	Пинкес – книга чернігівського єврейського похоронного братства	1784-1894 рр.	2 ⁰ , 35 x 22 см	227 арк.	20-і рр. XX ст.	-
145	Ал 516/4	“Книга протокольная отхожих письменных дел уездного Нежинского суда”	1785 р.	2 ⁰ , 32 x 21 см	28 арк.	М.Т., № <u>560</u> P 6	-
146	Ал 516/13	“Журнал уездного Нежинского суда о присутствии сего суда членов в указные дни и какие и когда указные и челобитнические дела трактованны и что по оным учинено ”	1785 р.	-“-	44 арк.	М.Т., № <u>560</u> P 15	-
147	Вп 1474/37	Рішення Козелецького магістрату про заснування в місті цехів, порядку їх роботи, копія грамоти Х.1785 р. Катерини II з витягом з “Ремесленного положения”	1785 р.	2 ⁰ , 33 x 21 см	14 арк.	ЧАК	-
148	Ал 940	Збірник діалогів в царстві мертвих короля Яна III, кн.Сремії Вишневецького, коронного канцлера з київським єпископом, маніфестація Феліціана Яблоновського до подкоморія Миколи Пяковського, рескрипти на проект Станіслава Августа; Конституція Польщі тощо (пол.мовою)	після 1785 р.	8 ⁰ , 16 x 9,5 см	368 арк.	М.Т., № 7P	-
149	Ал 516/14	“Журнал уездного Нежинского суда о присутствии сего суда членов в указные дни и какие и когда указные и	1786 р.	2 ⁰ , 32 x 21 см	30 арк.	М.Т., № <u>560</u> P 16	-

		челобитнические дела трактованны и что по оным учинено”					
150	Ал 510/9	Книга кролевецької ткацької управи	1786-1827 рр.	2 ⁰ , 33 x 22 см	9 арк.	ЧАК, кат.1908 р., № 148 У 1902 надійшла від В.А.Терещен-ка, кролевець-кого міського голови	-
151	Ал 470	Покажчик біблійних імен, географічних назв, імен святих князів, ієрархів, києво-печерських святих, муромських, рязанських, переяславських та інш. чудотворців – виписки з книги Заміцького та книги “Служба всем святым российским чудотворцам” (Гродно, 1786 р.)	після 1786 р.	2 ⁰ , 35 x 23 см	66 арк.	20-ті рр. ХХ ст.(?)	-
152	Ал 517/1	“Книга протокольная нижней Нежинской расправы отпускаемым в 786 году из оной расправы... рапортам и сообщениям”	1786 р.	2 ⁰ , 32 x 21 см	27 арк.	М.Т., № <u>560</u> Р 1	-
153	Вп 1474/13	Ірмолой	1786 р.(?)	2 ⁰ , 33 x 19,5 см	270 арк.	-	-
154	Ад 2273	Щоденник причетника Миколаївської церкви с.Ховзовка Глухівського повіту	16.12.1787-15.10.1788	4 ⁰ , 21 x 17,5 см	61 арк.	20-і рр.ХХ ст.(?)	-
155	Ал 1170	“Сокращенное особенное географическое описание Киевской губернии”	1787 р.	1 ⁰ , 53 x 41 см	39 арк.	-	-
156	Ал 517/2	“Книга протокольная нижней Нежинской расправы отпускаемым из оной	1787 р.	2 ⁰ , 32 x 21 см	17 арк.	М.Т., № <u>559</u> Р 2	-

		расправы... рапортам и сообщениям”					
157	Ал 516/6	“Книга протокольная входящим письменным делам в уездный Нежинский суд”	1787 р.	2 ⁰ , 32 x 21 см	21 арк.	М.Т., № 560 Р 8	-
158	Ал 516/5	“Книга протокольная отхожих письменных дел уездного Нежинского суда”	1787 р.	2 ⁰ , 32 x 21 см	13 арк.	М.Т., № 560 Р 7	-
159	Ал 510/8/1	“Книги для записки управы (Кролевецкой ?) ткацкого ремесла... приходов и расходов” та інші документи	1787-1843 рр.	2 ⁰ , 33 x 22 см	90 арк.	ЧАК У 1902 р. надійшла від В.А.Терещенка кролевецько-го міського голови, кат., 1908, № 146	-
160	Ал 510/5	“Книга управы Кролевецкой гончарского ремесла для записки приходов и расходов”	1787-1836рр.	2 ⁰ , 33 x 22 см	13 арк.	ЧАК, те саме, кат.1908 р. № 151	-
161	Ал 510/4	«Книга управы гончарского ремесла о вписавшихся в сию управу мастерами гончарах кролевецкого магистрата»	1787-1833 рр.	2 ⁰ , 33 x 22 см	8 арк.	ЧАК те саме, кат. 1908 р., № 151	-
162	Ал 12	Збірник «Роспись Уставу воинскому, Устав воинский о должности генералов, фельдмаршалов и всего генералитета» (СПб, 1753), Артикул воинский (СПб, 1755), краткое изображение процессов или судебных тяжб, о экзерции, о приуготовлении к маршу, о званиях и о должности полковых чинов»	80-і рр. XVIII ст.	2 ⁰ , 33 x 23 см	203 арк.	2 радянський музей (?)	-
163	Ал 510/11	«Книга приходная»	1790-1831 рр.	2 ⁰ , 33 x 22 см	44 арк.	ЧАК	-

		Кролевецької ткацької управи				як № 158, кат. 1908, № 146	
164	Ал 510/10	«Книга расходов и учеников» Кролевецької ткацької управи	1790-1832рр.	2 ⁰ , 33 x 22 см	58 арк.	ЧАК те саме, кат. 1908 р., № 146	-
165	Ал 510/7	«Книга расходная управы гончарской» (Кролевецької)	1790-1834 рр.	2 ⁰ , 32 x 21 см	44 арк.	ЧАК те саме, кат.1908 р., № 144	-
166	Ал 510/12	«Книга приходная и расходов Кролевецкой ткацкой управы»	1790 р.	2 ⁰ , 33 x 22 см	6 арк.	ЧАК те саме, кат.1908 р., № 146	-
167	Ал 516/7	«Книга протокольная отхожих письменных дел уездного Нежинского суда»	1791 р.	2 ⁰ , 32 x 21 см	41 арк.	М.Т., № <u>560</u> P 9	-
168	Ал 516/15	«Журнал уездного Нежинского суда о присутствии сего суда членов в указные дни и какие и когда указные и челобитнические дела трактованны и что по оным учинено»	1791 р.	2 ⁰ , 32 x 21 см	14 арк.	М.Т., № <u>560</u> P 17	-
169	Ак 938	Збірник «Поучение на рождество... Иисуса Христа, поучение в неделю блудного сына, поучение в понедельник светлыя недели, како праздновати праздне сей, поучение на крещение господне, рапорт Мглинской нижней расправы» (28.11.1791)	30-90-і рр. XVIII ст.	2 ⁰ , 34 x 22 см	20 арк.	20-і рр. XX ст.(?)	Побутувало в с.Рожни
170	Ал 516/11	«Докладные реестры Нежинского уездного суда входящим...указам и	1792 р.	2 ⁰ , 32 x 21 см	139 арк.	М.Т., № <u>560</u> P 13	-

		повелениям”					
171	Ал 516/26	“Книга крепостей... Нежинского уездного суда...”	1792 р.	2 ⁰ , 32 x 21 см	28 арк.	М.Т., № 560 Р 24	-
172	Ал 517/8	“Журнал нижней Нежинской разправы для записывания определений”	1793 р.	2 ⁰ , 32 x 21 см	81 арк.	М.Т., № 559 Р 8	-
173	Ал 374	Книга метрична Троїцької церкви с.Новий Білоус	1793-1820 рр.	2 ⁰ , 32 x 19 см	236 арк.	1922 р., від В.І.Шугаєвського	-
174	Ал 517/4	«Протокольная книга нижней Нежинской разправы отпускаемым... письменным делам»	1793 р.	2 ⁰ , 32 x 21 см	69 арк.	М.Т., № 559 Р 4	-
175	Ал 517/3	«Протокольная книга нижней Нежинской розправы вступающим указным и челобитническим письменным делам»	1793 р.	2 ⁰ , 32 x 21 см	83 арк.	М.Т., № 559 Р 3	-
176	Вп 1474/89	Збірник «Реестр Статута Великого Княжества Литовского четырнадцати разделов... Экономийка краткая. Лекарства. Грамата дворянская... 1785 года апреля 24 д. Указ... Сената 22 августа 1794 года о винокурении для домового обихода вин. Указ... Петра Великого о писаньи взятых козаков в подданство по прежнему в козаки априля 16 дня 1723 года»	після 1794 р.	4 ⁰ , 21 x 16 см	42 арк.	ЧАК	-
177-178	Ал 517/9,10	«Журнал нижней Нежинской разправы для записывания определений»	1795 р.	2 ⁰ , 32 x 21 см	62+69= 131 арк.	М.Т., № 559 Р 9, 559 10 Р.	-
179	Ал 335	Синодик Святотроїцької	1796-1809 рр.	2 ⁰ , 35 x 22 см	89 арк.	ЧСД	Належав

		старообрядницької Никодимової обителі					Максаківському монастирю
180	Ал 615	«Акафист Покрову Пресвятыя Богородицы, Выписки с печатных шести книг: сочинений Стаго Димитрия Митрополита Ростовского Чудотворца»	після 1796 р.	4 ⁰ , 21 x 17 см	223 арк.	ЧЄД (?)	Належало священику Святомиколаївської церкви с.Смолин (?) Суразького повіту Ол.Тарасевичу, а до нього його батьку Івану (1861-1906)
181	Вп 1474/30	«Прилог у уставу церковному: предложенное чину духовному списанна старанием и коштом священника села Печеник Петра Данцова: которую книжицу оправил с прозби выше означеннаго священника Петра Донцова Ч.. дяк невзоровский Иоанн Ясинский месяца генваря осмого дня 1797»	1797 р.	2 ⁰ , 33,5 x 19,5 см	13 арк.	ЧЄД експонува-лось на виставці ХІУ археологічно го з'їзду (1908 р.), кат. № 41	-
182	Ал 343	Книга метрична Михайлівської церкви с.Брусилів	1798-1806 рр.	2 ⁰ , 33 x 21 см	93 арк.	Музей культів (?)	-
183	Ал 1504	Акафісти	90-і рр. ХVІІІ ст.	4 ⁰ , 23 x 16 см	260 арк.	СКМ, 1958 р.	Належали священику с.Баби І.Т. Мура...ому
184	Ал 1531	«Математические записки контр-адмирала Владимира Григорьевича Ушинского»	90-і рр. ХVІІІ ст.	4 ⁰ , 21,5 x 16,5 см	118 арк.	-	Належали Сосницькому вищому початковому училищу
185	Вп 1474/27	«Кто верующим почитается, о благодарении Бога, что спасет болящего, о гордости, лицемерии и о ненарицании	кін. ХVІІІ ст.	4 ⁰ , 21 x 16 см	147 арк.	20-і рр. ХХ ст.(?)	-

		учителями, наставницами и кто добродетельный не имеет в том пользы, кого человеком называть и кто сего имени не удостоивается, о должности купующих, кто есть молох, о том, что Иисус Христос отрекся молится о мире...»					
186	Ал 497	Кирил, архієпископ Іерусалимський «Катехизис или наставление»	XVIII ст.	2 ⁰ , 31 x 21 см	85 арк.	20-і рр. XX ст.(?)	Належав Новгород-Сіверському Спасо-Преображенському монастирю
187	Ал 9	Г.Попов «Лекции к геодезии, практике или землемерию» (СПб)	XVIII ст.	2 ⁰ , 32 x 21 см	96 арк.	1 радянський музей	-
188	Ал 442	Ірмоси на крюкових нотах	XVIII ст.	8 ⁰ , 17 x 11 см	182 арк.	ЧСД	Належали Якому Беляєву (1792 р.), Святотроїцькій старообрядницькій Никодимовій обителі
189	Ал 476	«О страсти господа нашего Иисуса Христа», житія святих тощо	XVIII ст.	4 ⁰ , 21 x 17 см	286 арк.	ЧСД	Належала О.Я.Халчевському
190	Ал 469	«Поучения христианские (о чести священнической, о суде и воздаянии, о желани...)»	XVIII ст.	2 ⁰ , 34 x 21 см	23 арк.	-	з рукописів Петра Марчиловського
191	Ал 231	“Поучение о кресте (з книг «О седми тайнах церковных ”, 1666 р.) Згорток.	XVIII ст.	1 м 26 см		М.Т., № 1 Р	Належало Г.Полетиці
192	Ал 627	«Чин исповедания»	XVIII ст.	4 ⁰ , 19 x 16 см	16 арк.	Від К.Самбурського, с.Гужівка Борзенського повіту	-

193	Ал 671	«Уставы гражданоправительния от Фукидидовы, от Ксенофоновы историй. О наказании Кира. От историй Полибиевых. От Иродотovy историй. От книги Саллустия. От Тита Ливия. От Корнелия Такита летописаний. Собранная от различных творцев изрядные от Филиппа Комминей писателя Галлийскаго. От Платонова Менексена. От гражданской беседы. От Миной Платона. От книги о гражданстве. От книги Платоновы о законах. От Епиномидаили. От Аристотеля. От Плутарха о гражданском правлении. От Сократова слова к Никоклю. От Агапита диакона. От послания Марка Туллия Кикерона к Квинту брату. От посланий Кикероновых к Марку Бруту. От Кния Плиния втораго панегирика к Траиану».	XVIII ст.	4 ⁰ , 21 x 17 см	613 арк.	ЧЭД	Належало дяку Новгород-Сіверського Спасо-Преображенського монастиря Максиму Протопопову
194	Ал 464	Синодик Успенської церкви(?) м.Остер	XVIII-XIX ст.	2 ⁰ , 32,5 x 22 см	55 арк.	ЧЭД (?) 20-і рр. XX ст.	-
195	Ак 941	Синодик Вознесенської церкви с.Лиски Прилуцького повіту	кін.XVIII- поч.XIX ст.	2 ⁰ , 34,3 x 20,6 см	2 арк.	ПКМ(?)	-
196	Ад 1697	Тора на давньоєврейській мові (фрагмент)	кін.XVIII- поч.XIX ст.	64 x 49 см	-	1952 р. передано мешканцем Борзни Мормил А.Г.	Знайдено в Борзни при ремонті будинку по вул.Островського

XIX століття							
197	Ал 220	Книга Коропського чоботарського цеху	1800-1891 рр.	4 ⁰ , 24 x 20 см	213 арк.	ЧАК, у 1902 р. надійшла з скасованої коропської ремісничої управи, кат. 1908, № 149	-
198	Ал 450	Котляревський І. Енеїда	1801 р.	4 ⁰ , 21 x 16 см	140 стор.	1901 р., від К.І.Самбурського, с.Гужівка	Належала Петру Куриленку
199	Ал 659	Феодосій, ігумен «Устав общего жития в Молченской Софрониевой Пустине Севской епархии»	1802 р.	2 ⁰ , 32 x 21 см	44 стор.	ЧСД	-
200	Ал 503/3	Книга документів родини Шихуцьких	1802-1880 рр.	2 ⁰ , 35 x 23 см	74 арк.	Дар 1920 р.	-
201	Ал 1180	«Книга для записи взимаемых пред венчанием с участвующих в оных обысков Иоановской церкви г.Прилуки»	1803-1818 рр.	2 ⁰ , 34 x 22 см	94 арк.	ПКМ, 1952 р.	-
202	Ал 1176	«Книга для записи взимаемых пред венчанием с участвующих в оных обысков Вознесенской церкви с.Лиски Прилуцкого уезда»	1803-1826 рр.	2 ⁰ , 34 x 22 см	96 арк.	ПКМ, 1952 р.	-
203	Ал 1524	«Молитва к Троице блаженного Августина, чин миробарения» тощо	1808 р.	4 ⁰ , 22 x 17 арк.	14 арк.	СКМ, 1958 р.	Переписав священник Михайло Ш(ч)ейновский
204	Ал 130	«Атлас... планов... и карт... село Парафиевка и Рожновка, деревня Туркеновка, Жабокриковка, Власовки и деревня Петрушовка к тем селениям и деревням	1810 р.	1 ⁰ , 42,5 x 33 см	31 арк.	М.Т., № 839 Р	-

		написання інвентари изясняющие всякого крестьянина землю в планах...13.05.1810. Сочинил землемер Лука Крушковский»					
205	Ал 614	«Теория или образ искусства офицера»	1810 р.(?)	4 ⁰ , 20,5 x 17 см	244 стор.	20-і рр. XX ст.(?)	Копія видання Софія, 1810 р.
206	Ал 344	Синодик Домницького монастиря Різдва Богородиці	1810-1893 рр.	2 ⁰ , 34 x 21 см	32 арк.	музей культів, 1922 р.(?)	-
207	Ал 1178	«Книга для записи взымаемых пред венчанием с участвующих в оних обысков Михайловской церкви с.Капустинцы Прилуцкого уезда»	1810-1826 рр.	2 ⁰ , 34 x 21 см	82 арк.	ПКМ, 1952 р.	-
208	Ад 2278	Журнал реєстрації вхідних документів Полтавського губернського правління (?)	1811 р.	2 ⁰ , 34,6 x 22,3 см	16 арк.	ПКМ, 1852 р.(?)	-
209	Ал 365	«Атлас Киевской губернии двенадцати поветов с статистическим описанием»	1815 р.	1 ⁰ , 54 x 38 см	179 арк.	М.Т., № 925 Р	-
210	Ал 611	Книга метрична Трьохсвятительської церкви м.Вороніж	1815-1833 рр.	2 ⁰ , 32 x 22 см	156 арк.	-	-
211	Вп 1474/12	«Простонародный лечебник с разных записок собраний в 1819 году писанный болшею частию сином моим Василием. Память Петра Ивановича г.Прокоповича отставного порутчика кавалерии»	1819-1846 рр.	4 ⁰ , 22 x 18 см	130 арк.	-	3 рукописыв К.І.Самбурсько-го, Ніжин І.Ф.О. (історико- філологічне товариство)
212	Ал 1168	Книга метрична Покровської церкви с.Ковалівки Прилуцького повіту	1820-1832 рр.	2 ⁰ , 34 x 21 см	114 арк.	ПКМ, 1952 р.	У 1930 р. потрапила до ПКМ з с.Ковалівка
213	Ад 2279	«Книга исповедных росписей» Вознесенської церкви с.Ліски	1822 (або 1829 р.)	2 ⁰ , 35,3 x 22,5 см	8 арк.	ПКМ, 1852 р.(?)	-

		Прилуцького повіту					
214	Ал 219	«Сокращенное известие о возмущении в России в 1762 году и о последствиях онаго. Часть первая (из Продолжения альбома Домогацкого)»	1824-1833 pp.	2 ⁰ , 35 x 23 см	140 стор.	20-і pp. XX ст.(?) В.Шелухін	З бібліотеки О.А.Савича
215	Ад 1933/89	Рилєєв К. Войнаровський, поема ч.І і ІІ	1825 р.	4 ⁰ , 20 x 15 см	40 арк.	-	З книг Ол.Демковського Ол.Ів.Товстоліса. В кінці книги напис олівцем «А.Бестужеву К.Рылеев»
216	Ал 634	«Краткое географическое и историческое описание г.Каргополь»	1826 р.(?)	4 ⁰ , 22 x 17 см	22 арк.	М.Т., № 1051 Р	-
217	Ал 598	«Проповедь пятидесятих. Сочинение г-на Вальтера с французского переведено и примечаниями историческими священного писания пояснено, І.Ф.Д. в Новгороде-Северском 1788 года»	1826 р.	2 ⁰ , 34 x 22 см	19 арк.		-
218	Ак 998	«Трезвон певчий» (на крюковых нотах)	1826 р.	2 ⁰ , 36 x 22,5 см	193 арк.	Дар І.В.Стадниченка, 1995 р.	Побутувало у с. Радуль Ріпкінського р - ну
219	Ал 983	Данилевич М. Євангеліє від Луки (віршоване)	1826 р.	2 ⁰ , 34 x 21 см	184 арк.	-	-
220	Ал 504/94/3	Тарновський В., Редкін П. «Историческое и систематическое изложение российского права средних времен»	1827 р.	4 ⁰ , 23 x 19 см	33 арк.	-	З архіву родини Тарновських
221	Ад 2585	Подолінський А.І. «Борский» (поема)	1829 р. (список 1830-х pp.)	4 ⁰ , 17,8 x 11,5 см	32 арк.	1920 р.(?)	переписана А.Іваненко

222	Ад 2586	Збірник "Селам или язык цветов"	1830 р. (список 1830-х рр.)	4 ⁰ , 22,7 x 18 см	32 стор.	1920 р.	належав А.Іваненко
223	Ак 940	Книга метрична Вознесенської церкви с.Лиски Прилуцького повіту	1830-1840 рр.	2 ⁰ , 35,7 x 23 см	14 арк.		-
224	Вп 1474/90	"№ 3. Быт Малороссии в первую половину 18-го столетия. 1837 года ноября 9-го"	1837 р.	4 ⁰ , 22 x 18 см	12 арк.	М.Т., 1906 р., від М.Комарова	Подарунок О.М.Куліш М.Комарову
225	Ал 494	Погодин М. "О Москве (исторический очерк)"	1837 р.	2 ⁰ , 37 x 23 см	12 арк.	-	-
226	Ад 2584	Збірник віршів	1837 р.	4 ⁰ , 24,5 x 18,4 см	20 стор.	1920 р. (?)	належав А.Іваненко
227	Ал 419	Книга метрична єврейської громади м.Чернігова	1838-1898 рр.	2 ⁰ , 36 x 22 см	55 арк.	-	-
228	Ал 426	Календар церковний	30-і рр. XIX ст.	8 ⁰ , 13 x 9 см	28 арк.	ЧСД	належав священнику Казанської церкви м.Чернігова Миколаю
229	Ал 165	Качанівський альбом (автографи видатних діячів культури)	1830-і рр.- 1894р.	2 ⁰ , 22 x 35 см	37 арк.	М.Т. № 916 Р	-
230	Ад 2587	Збірник віршів	1830-і рр.	4 ⁰ , 22,4 x 17,8 см	20 стор.	1920 р. (?)	належав А.Іваненко
231	Ад 1933/91	«Басни собственного сочинения и из Крылова басен на маллороссийский язык переложенные Василием Гудимовым 1842 год»	1842 р.	4 ⁰ , 21,5 x 16,5 см	62 арк.	15.9.1903 р.	
232	Ал 724	Збірник віршів (Шевченко, Чужбинський, Забіла, Батюшков, Соснецький, Каменський, Пушкін, Лермонтов) зібраних Надією Жданович	1844-1861 рр.	4 ⁰ , 22 x 18 см	125 арк.	20-і рр. XX ст. (?)	З архіву П.Куліша. Є вірші переписані Г.Псел, В.Зубовою, А.Рибоковим, кн.Репніною в Москві, Яготині, Переяславі, Арзамасі, Н.Новгороді, Тамбові

233	Ад 1933/116	Куліш П. Оріся (ідилія)	1844 р.	4 ⁰ , 22 x 16 см	10 арк.	М.Т., № 962 Р	
234	Ал 1634	«Акафист покрову Пресвятой Богородицы, Служба и акафист святителю и Чудотворцу Митрофану первому Воронежскому», вірші Пушкіна, Лермонтова, народні пісні тощо	1845-1860 рр.	4 ⁰ , 22 x 18 см	104 арк.	СКМ, 1958 р.	переписані Я.Лебедєвим, священником с.Кудрівка
235-236	Ад 1933/32/1,2	Куліш П. Чорна Рада, ч.І і II. СПб	1846 р.	4 ⁰ , 27 x 22, 23 x 18 см	52 арк. 42 арк.	М.Т., № 964 Р М.Т. № 963 Р	Є помітки Мордовця, Срезневського
240	Ал 15	Де ла Фліз «Медикотопографическое описание или медицинская география государственных имуществ Киевского округа»	1848 р.	2 ⁰ , 28 x 24 см	1195 стор.	М.Т. № 940 Р	написано в с.М.Чернявка Сквирського повіту
237	Ал 1179	Книга копій царських указів Введенської церкви с.Охіньки Прилуцького повіту	1846-1865 рр.	2 ⁰ , 35 x 22 см	186 арк.	ПКМ, 1952 р.	-
238-239	Ал 733 Ал 77	Галузенко Ф. «Чумаки або Украина з 1768 року. Поема в шести письнях спивана свідком тих часів столитним чумаком Иваном Чупрыною на ночлигах чумацких в 1848 року» Книжки перша і друга	1848 р.	4 ⁰ , 21 x 14 см	170 стор.(I) 208 стор. (II)	М.Т. № <u>1027</u> 1 Р (I); М.Т., № <u>1027</u> 2 Р (II)	-
241	Ал 328	Де ла Фліз «Медикотопографическое описание или физико-медицинская география государственных имуществ Сквирского округа Киевской губернии»	1849 р.	2 ⁰ , 26,5 x 23 см	321 арк.	М.Т., № 941 Р	-
242	Ал 946	Де ла Фліз «Некоторые	1849 р.	2 ⁰ , 35 x 23 см	17 арк.	М.Т., № 942 Р	-

		древности, собранные в уездах Черкасском и Чигиринском Киевской губернии» (альбом малюнків з анотаціями)					
243	Ал 17	Куліш П. «Искатели счастья» (роман)	1849 р.	2 ⁰ , 29 x 22 см	413 стор.	М.Т., № 967 Р	Подарунок автора В.Тарновському, 1856 р.
244	Ал 727	Альбом віршів, нотаток, малюнків, фотографій Д.Мордовця	1849-1894 рр.	4 ⁰ , 21 x 14 см	64 арк.	-	Архів Д.Мордовця. Є малюнки М.Костомарова
245	Ал 501/17	Відомість про маєтності Д.Апостола 1734 р.	40-поч.50-х рр. XIX ст.(?)	2 ⁰ , 36 x 22 см	406 арк.	М.Т., № 305 Р	Ця копія була зроблена вірогідніше за все на замовлення В.Тарновського-старшого
246	Ад 2277	Нотатки та інш. Мадам де Сталь. Копія зроблена дворянином Прилуцького повіту	1 пол.XIX ст.	4 ⁰ , 19,5 x 16 см	86 арк.	ПКМ, 1852 р. (?)	-
247	Ал 7	«История российских гражданских законов»	сер.XIX ст.(?)	4 ⁰ , 23 x 18 см	180 стор.	20-і рр. XX ст.	-
248	Ал 428	Поминальник В.Гайдовського-Потаповича	сер. XIX ст.	8 ⁰ , 17 x 10 см	12 арк.	20-і рр. XXст.,від В.Шелухіна	
249	Ал 1523	«Канон за умерших»	2 пол. XIX ст.	4 ⁰ , 21 x 17 см	16 арк.	СКМ, 1958 р.	-
250	Ал 340	Амвросий, митрополит «Сказание вкратце о первоначальном учреждении ныне существующей... в нашей святой древлеправославной церкви священной иерархии и уверение в действительности оной сомневающимся» тощо	2 пол. XIX ст.	4 ⁰ , 23 x 18 см	99 арк.	Музей культів	Копії старообрядницьких видань. Відень, 1848, Чернівці, 1846, 1847 рр.
251	Ал 729	Куліш П. «Этнографические записки о Южной Руси»	50-ті рр. XIX ст.	4 ⁰ , 22 x 18 см	383 арк.	М.Т., № 968 Р	-

252	Ал 502/93	«Книга денежных прихода и расходов» В.Тарновського-старшого	1853-1854 рр.	8 ⁰ , 19 x 12 см	63 арк.	М.Т., № 849 Р	-
253	Ад 1933/6	Мордовець Д. Збірник українських історичних дум і пісень, СПб	1854 р.	4 ⁰ , 22 x 17,5 см	84 арк.	1907 р., з архіву Д.Мордовця	-
254	Ал 589	«Книга о приходе, расходе и остатках продуктов ведомства Церковицкой экономии»	1854 р.	2 ⁰ , 36 x 24 см	103 арк.	-	-
255	Ал 726	Котляревський І. Москаль-чарівник	1855 р.	4 ⁰ , 20,5 x 13 см	28 арк.	-	Архів Д.Мордовця
256	Ад 1933/2	Костомаров М. Вірши. Саратов.	1855 р.	8 ⁰ , 10 x 13 см	102 стор.	1907 р., з архіву Д.Мордовця	
257	Ал 725	Мордовець Д. Торба старчача.	1855 р.	4 ⁰ , 23 x 13,5 см	150 стор.	1907 р., з архіву Д.Мордовця	-
258	Ал 720	Мордовець Д. «Гробовище або вас мир забуває то хоч я не забуду... стихи малорусских поэтов»	1855 р.	4 ⁰ , 20,5 x 13 см	92 стор.	1907 р., з архіву Д.Мордовця	-
259	Ал 723	Шищацький-Ілліч О.В. «Дневник на 1857 год» (1.01-22.11.)	1857 р.	4 ⁰ , 21 x 17,5 см	156 стор.	-	з архіву П.Куліша
260	Ал 500	Шугаєвський С. «Пятницкая церковь в Чернигове»	1858 р.	2 ⁰ , 27 x 22 см	89 арк.	20-і рр. ХХ ст.(?)	-
261	Ад 1933/1	«Памятная книжка на 1860 год» В.Тарновського (родинні нотатки, вірші Т.Шевченка тощо)	1860 р.	8 ⁰ , 11 x 13,5 см	186 арк.	М.Т., № 912 Р	Подарунок Ганни Барвінок В.Тарновському 6.1.1860 р.
262	Ал 610	Руданський С. Пісні, байки та приказки	1860 р.	4 ⁰ , 22 x 14 см	147 арк.	М.Т., 1906 р. від М.Комарова з Одеси	М.Комарову була подарована приятелем С.Руданського І.Яцимирським
263	Ал 721	«Святе Евангелие Господа нашего Иисуса Христа по	до 1862 р.	4 ⁰ , 23 x 18,5 см	622 стор.	М.Т., № 1023 Р	-

		Евангелистам Матвію, Луці и Ивану на малоросійськiм язичі переложив П.Морачевський на пам'ять Тисячоліття Росії»					
264	Ал 731	Євангеліє (переклад на українську мову П.Морачевського)	до 1862 р.	4 ⁰ , 20 x 13 см	273 арк.	М.Т., № 1024 Р	-
265	Ал 732	Шевченко Т. Кобзарь. Київ. 1862 р., та інш. вірші (копія)	після 1862 р.	4 ⁰ , 21 x 17 см	116 стор.	20-і рр. ХХ ст.	-
266	Ал 10	Коховський В. «Опыт изучения войн Богдана Хмельницкого»	1862 р.	2 ⁰ , 37 x 23 см	129 стор.	М.Т., № 1025 Р	Подарована автором В.В.Тарновському у 1888 р.
267	Ал 437	«Скитское покояние, чин причащения, чин псалмов»	до 1865 р.	8 ⁰ , 17 x 11 см	77 арк.	ЧСД, кат. 1908 р. № 11	належало І.В.Боличову (1865 р.)
268	Ак 1021	«Устав о христианском житии сиреч о постах и о поклонах и о праздниках... також де и о домашней молитве...»	1866 р.	4 ⁰ , 18 x 11 см	216 арк.	Стадниченко І.В., 1995 р.	-
269	Ал 13	«Приказы по кавалергардскому полку (1.6-31.12.1867)»	1867 р.(?)	2 ⁰ , 36 x 24 см	236 арк.	-	Бібліотека Г.Милорадовича. Гектографічний відбиток з рукописними вставками
270	Ал 422	Синодик Новгород-Сіверського Спасо-Преображенського монастиря	1867 р.	4 ⁰ , 21 x 17 см	25 арк.	ЧСД	-
271	Ак 97	Лавров П. «Исторические письма Миртова 1870»	1870 р.(?)	4 ⁰ , 23 x 18 см	511 стор.	Лисенко А., 1975 р. Чернігів	Бібліотека Й.Дроздова
272	Ад 1933/33	Костомаров М. Мазепинці (чернові нотатки)	кін. 70-поч.80-х рр. ХІХ ст.	4 ⁰ , 21 x 17,5 см	30 арк.	-	З архіву П.Куліша
273	Ал 722	Костомаров М. «Мазепа. Дела Архива юстиции»	кін.70-х-поч.80-х рр. ХІХ ст.	4 ⁰ , 21,5 x 18 см	162 арк.	М.Т., № 986 2 Р	-
274	Ал 734	Костомаров М. «Мазепа. 1698-	кін.70-х-поч.80-	4 ⁰ , 21 x 17 см	167 арк.	М.Т., № 986	-

		1710»	х рр. XX ст.			3 Р	
275	Ал 719	Костомаров М. «Архив иностранних дел Мазепы. 1698-1710».	кін. 70-х-поч. 80-х рр. XIX ст.	4 ⁰ , 21,5 x 17 см	255 арк.	М.Т., № 986 1 Р	-
276	Ад 2581	Нос С. «Хутор Миколаевка Миколая Миколаевича Цвіта. Переклад на українську мову з додатком де чого од себе»	1885-1887 рр.	4 ⁰ , 21 x 15,5 см	8 арк.	-	3 архіву М.Гладкого
277	Ад 1933/93	«Омелько Кульга. Народне оповідання Миколи Цвіта. Хутор Миколаївка біля Чернігова. Року 1888-го»	1888 р.	4 ⁰ , 20,5 x 13 см	27 арк.	-	Старий інв. № Ал 1165
278	Ад 1933/30	Шекспир. Кориолан. (переклад на українську мову П.Куліша)	1880-і р.	2 ⁰ , 28 x 22 см	120 арк.	М.Т., № 977 Р	-
279	Ал 728	Карпенко-Карий(Тобілевич) І. «Сельська честь»	1895 р.	4 ⁰ , 21 x 16 см	77 арк.	-	3 архіву Д.Мордовця
280-281	Ад 1933/115/1,2	Куліш П. «Пісня Пісень чи то Висока Пісня так звана Соломонова. Передне словце скорочене по Рейссовому»	1896 р.	4 ⁰ , 21,5 x 17 см	24 +13 = 37 арк.	-	3 архіву П.Куліша
282	Ад 2583	Мачтет Г. «Иван» (оповідання), 2 вірші	1897 р.	4 ⁰ , 21 x 17,4 см	60 стор.	-	3 архіву І.Гладкого
283-299	Ал 531/1-17	«Книга Есфирь» «Перша книга Паралипоменон» «Друга книга Паралипоменон» «Перша книга Ездри» «Друга книга Ездри» «Третя книга Ездри» «Книга Товита» «Книга Юдифь» «Перша книга Маккавейська» «Друга книга Маккавейська» «Книга Неемії» «Книга Соломонової премудрості»	1898-1899 рр.	4 ⁰ , 22 x 19 см	15+35+47 +15+21+3 7+13+19+ 41+29+15 +25+21+2 7+5+7+7= 379 арк.	М.Т., 1918 р. від Трегубова через І.Шрага	1900 р. І.Нечуй- Левицький передав у Києві цей рукопис Трегубову для передачі М.Т.

		«Книга пророка Даниила» «Послание Ереміїне» «Книга пророка Варуха» «Книга Руфь». Переклад Біблії І.Нечуя-Левицького					
300	Ал 506/8	Милорадович Г. «Материалы для истории Малороссийской в ХУІІІ веке» (збірник копій документів ХУІІ-ХУІІІ ст.)	кін. ХІХ ст.(?)	2 ⁰ , 34 x 21 см	154 арк.	ЧАК, 1903 р. від Г.Милорадовича	-
301	Ал 529/9	Толстой Л. «Краткое изложение Евангелия»	кін. ХІХ-поч.ХХ ст.	8 ⁰ , 18 x 10 см	24 арк.	-	З архіву І.Гладкого
302	Ал 52913	«Что такое украинофильство (ответ г.Алексееву г-на К-го)»	кін. ХІХ-поч.ХХ ст.	4 ⁰ , 23x18,5 см	53 арк.	-	З архіву І.Гладкого
ХХ століття							
303	Ал 491	Добровольський П. «Историческое описание Елецкого монастыря»	1900 р.	2 ⁰ , 36 x 24 см	116 арк.	-	-
304	Вп 1474/32	«Каталог печатных книг музея В.В.Тарновского. М.Н. и Б.Д.Гринченко. Чернигов, 1901. Т.1. Старопечатные книги, богословие, изящная словесность, история, история литературы, критика»	1901 р.	4 ⁰ , 26 x 18 см	170 арк.	М.Т.	-
305	Вп 1474/33	Те саме. Т.2 «Языкознание, фольклор, этнография, путешествия, социология, экономика, статистика, естествознание, медицина, искусство, ремесла, ноты, сельское хозяйство, отдел Т.Шевченко, газеты, журналы, учебники, книги не вошедшие в предыдущие отделы»	1901 р.	4 ⁰ , 26 x 18 см	146 арк.	М.Т.	-
306	Ал 492	«Рыхловский монастырь. 1880-	1907 р.(?)	4 ⁰ , 22 x 17,5 см	42 арк.	музей культів,	З забутого ченцем

		1907 pp.»				1923 р.	сундука
307	Ал 1527	«Чин божественної літургії»	1922 р.	8 ⁰ , 14 x 10 см	87 арк.	СКМ, 1958 р.	Переклад на українську мову Гаврика Івана, диякона Воскресенської церкви м.Сосниці
308	Ал 1845/26 ^a	Дроздов Й. «Аграрные волнения и карательные экспедиции в годы первой революции в Черниговской губернии»	1924/1925 pp.	2 ⁰ , 35 x 23 см	312 арк.	1961 р., від Гаврилової З., Москва	-
309	Ад 2191	Федоренко П. «Декабристы на Черниговщине после амнистии»	1926 р.(?)	2 ⁰ , 35,8 x 21,3 см	19 арк.	1990 р., з архіву КДБ по Чернігівській обл.	Був вилучений у автора під час арешту 14.10.1938 р.
310	Ал 1845/1 ^a	Дроздов Й. «Крестьянские союзы на Черниговщине в годы первой революции (1905-1906 гг.)»	1939 р.	4 ⁰ , 22 x 19 см	187 арк.	1961 р., від Гаврилової З., Москва	-
311-312	Ал 1840/1/1,2	Артозеев Г. «Воспоминание о своей жизни с детства» Т.1, «Воспоминания и перепись из Черновиков дневника о прошлой боевой деятельности»	1949 р.	2 ⁰ , 30 x 22 см	1032 стор.	1961 р., від автора, м.Запоріжжя	-
313	Ал 2046/2	Артозеев Г. «Человек великого подвига»	1963 р.	2 ⁰ , 30 x 21 см	639 арк.	1966 р., від автора м.Запоріжжя	-
314	Ал 1924	Спаська К. Скатерті гетьмана Івана Скоропадського (1646-1722). (Експонати Чернігівського історичного музею).	1926-1963 pp.	2 ⁰ , 30 x 21 см	48 арк.	1963 р., від автора, м. Алма-Ата	Написано в Києві і Алма-Аті
315	Ал 2046/1	Артозеев Г. «Партизанская быль»	1964 р.	2 ⁰ , 31 x 24 см	671 арк.	1966 р., від автора, м.Запоріжжя	-

Скорочення:

1,2 радянські музеї, музей культів – відповідно назва М.Т., музея ЧАК, ЧЄД з 1919 р. до 1925 р.

АД – архівно-документальна група обліку ЧІМ

АК – архівна книга, група обліку ЧІМ

Ал – архівно-літературна група обліку ЧІМ

арк. – аркуш

ВП - «вспомогательные письменные», група обліку ЧІМ

кат., 1908 – Каталог выставки XIУ археологического съезда.-Чернигов, 1908. – Отдел рукописей.

кін. – кінець

М.Т. – “Музей украинских древностей В.В.Тарновского”

ОКМ – Остерський краєзнавчий музей

ПКМ – Прилуцький краєзнавчий музей

пол. – половина

поч. – початок

р.- рік

сер. – середина

СКМ – Сосницький краєзнавчий музей

см - сантиметр

ст. – століття

стор. - сторінка

ЧАК – Чернігівська вчена архівна комісія

ЧЄД – Чернігівське єпархіальне древлєсховище